

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

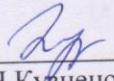
Отдел образования и по делам молодёжи администрации

Медведевского муниципального района

МОБУ «Шойбулакская средняя общеобразовательная школа»

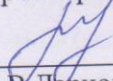
РАССМОТРЕНО

руководитель МО

М.Н.Кузнецова
протокол №1 от 31.08.26 г.

СОГЛАСОВАНО

зам.директора по УВР

Т.В.Ларионова
протокол №1 от 31.08.26 г.

Подписан: Татьяна Тихомирова
DN: C=RU, O="МОБУ "Шойбулакская
СОШ""", CN=Татьяна Тихомирова,
E=shoybulak.school@mail.ru
Основание: Я являюсь автором этого
документа
Местоположение: SaitSchool
Дата: 2026.10.17 09:26:25+03'00'
Foxit Reader Версия: 10.1.3

УТВЕРЖДЕНО

директор

Т.В.Тихомирова
приказ № 42-О от 31.08.26 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Марийский (государственный) язык »

для обучающихся 8 классов

Тематический планирований 8 класс

Блокын темыже	Содержаний да кутырышаш ситуаций	Лексике да кутырымо образец	Грамматический материал	Кучылтшаш произведений да лингвокраеведческий материал
1.Уржа-сорла пагыт.	1-ше урок.Лексыкым тунемме урок. Уржа-сорла жап.	Изижге-кугужге, ялозанлык паша, мланде пашаен, уржа, уржа- сорла(жап), ончен кушташ, вольыкым ашнаш, туредаш, уяндаш, элеваторыш шупшыкташ, ончыл пашаен-влак, тушка поянлык, шурнывече, шурнылектыш.		Марий Элын чапланыше озанлыкше-влак нерген материал.
	2-шо урок. Кутыраш туныктымо текст дене паша.Ялозанлык специалист-влакым ямдылымаш.	Икымше урокышто пален налме лексике негызеш текст.	Глагол-влакым турло жапыште кучылтын моштвмым пенгыдемдымаш	Кутыраш туныктымо текст.
	3-шо урок. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.Мосолов – икымше марий академик		Тунемме мут-влакым пенгыдемдымаш	Е.Макаров «Туныктышо гыч академик марте».
2. Марий письменность	1-ше урок. Письменностьын виян толмо корныжо. Икымше марий книга-влак.	Тиште, тамга, олыкмарий, йылме, курыкмарий йылме.	Чотым ончыктышо да радаман чот мутым чын кучылташ туныкташ.	Марий письменность нерген материал.
	2-шо урок. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок..Икымше марий букварь да нунын авторышт	Текстыште вашлиялтше палыдыме мут-влак	Чот мутым чын каласен мошташ.	
	3-шо урок . Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок. Марий литератур йылмын шочмыжо	Текстыште вашлиялтше палыдыме мут-влак	Чот мутым чын каласен мошташ.	
3.Тунеммаште – вий	1-ше урок. Лексыкым тунемме урок. Шинчымаш кече.	Парт коклашке шинчаш.Шинчымаш кече, йук- йуан, онгыр йук шергылтеш. Шуэн, чучкыдын кошташ, тунемшаш, лудшаш, палышаш, ямде лийшаш.		У мут-влак негызеш чоналтше изи текст.

	2-шо урок.Монологлан туныктымo урок. Тыршен тунеммаш – пашалан ямдылалтмаш.			Ю.Чавайн. «Парт коклашке шинчына».
	3-шо урок. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.Шанчызе еш.	Текстысе палыдыме мут-влак.	Тунемме грамматический материалым пенгыдемдымаш.	Шанчызе еш-влак нерген материал.
4.Пуртусым аралыза!	1-ше урок.Лексикым тунемме урок.Айдеме да пуртус.	Мланде поянлык, ожнысек, лавырташ, южым аяремдаш; эм шудо лум-влак; ошма, шун, ошку, ошку ложаш, ылыш-йула, тениз, амрташ, тымык, ладыра деч ладыра, мотор деч мотр, пушенге (вуй,укш, тун, вож).М.		А Мичурин-Азмекей «Первый гана чодыраште»
	2-шо урок. Кутыраш туныктымo текст дене паша. «Кугу Какшан» заповедник.Кундемысе эм шудо-влак.	Тунемме теме почеш мут-влакым пенгыдемдаш.		Шке гыч чонымo текст.
	3-шо урок.Марий мланде поянлык. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.	Текстысе палыдыме мут-влак.		М.Иванов «Мый моткоч йоратем».
5. Кызытсе Йошкар-Ола	1-ше урок. Мемнан олана. . Лексикым тунемме урок.	Ола турышто (покшелне), сылне вер, мотор койын шога, Свердлов бульвар гыч Какшан вес сер марте.Сенымаш парк, Ленин лумеш тувыра полат, «Дружба» стадион, тушкагудо, кондитерский фабрике, Чап монумент, Руш драме театр, В.Колумб лумеш урем		В.Рожкин «Йошкар-Ола».
	2-шо урок.. Оласе тунемме вер- влак.Грамматикым тунемме урок.	.	Верым ончыктышо йон-влак(местный, направительный падеж- влак, верым ончыктышо почеш мут, наречий)	
	3-шо урок.. Йошкар-Ола – туныктыш, тувыра, промышленность рудер.	Икымше урокышто тунемме мут- влакым кучылташ.	Верым ончыктышо йон-влак(местный,	

	Кутыраш туныктымо текст дене паша.		направительный падеж- влак, верым ончыктышо почеш мут, наречий	
6. Чием дене вашлийыт.	1-ше урок. Лексикым тунемме урок. Чием.Могай тудо лиеш.	Тужвал тус, каплан(туслан) келша, шотдымо, шотан, тендан дене, раш каласаш, ласка, шыман кутыраш, тыматле койышан, кугу йукын мутланаш, шурген шогаш, верым пуаш, шонгыен; шичса, пожалуйста,..тендан тусланда келша.		Марий чием нерген материал.
	2-шо урок. Кутыраш туныктымо текст дене паша.Кутырымо этикет.	Текстысе палыдыме мут-влак.	Лум мут+гай, Лум мут+ дене, Лум мут+ деч посна сочетаний- влакым мутланымаште кучылт моштымым пенгыдемдаш.	Кутыраш туныктымо текст дене паша.
	3-шо урок. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.Марий калыкын чиемже: кызыт да ожно.	Тунемме теме почеш мут-влакым пенгыдемдаш.		Л.Воронкова «Ава».
7.Морко кундем.	1-ше урок.Лексикым тунемме урок.Морко кундемын верланымыже, пуртусшо.	Чапландараш, талантан у шулышан поэт, почеламутым возаш, у йон, у ошкыл, поэзийым вияндаш, Карман курык, Овда курык	Действийын кузе лиймыжым ончыктышо йон-влак (наречий, лум мут+гай, Лум мут+ дене, Лум мут+ деч посна, деепричастий).	В.Изилянова «Морко велне» .
	2-шо урок. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.В.Колумб – марий поэзийын у шулышыжо	Текстысе палыдыме мут-влак		Колумб нерген биографический
8. Теле каныш годым Москваште.	1-ше урок.Лексикым тунемме урок.Теле. Москвашке корным кучена.	Мундырно, лишне, тораште, самолет дене чонешташ. Самолетышто шинчаш,стюардесса дене кутыраш, ушто дене кылдалташ, йывырташ, ончен кошташ.		М.Казаков «Мый Москвашке каем».
	2-шо урок. Могай сылне Москва!	Икымше урокышто тунемме мут	Почеш мутан	Москва нерген кутыраш

	Грамматикым тунемме урок.	ден муткылдыш-влак, синтаксический конструкций-влак	муткылдыш-влакым кучылт моштым пенгыдемдаш.	туныктым тект.
	3-шо урок. Йошкар-площадь.	Тунемме мут ден муткылдыш, синтаксический конструкций- влакым кучылт мошташ.		
9.Марий спортсмен- влак	1-ше урок .Лексикым тунемме урок.Спортдене келшымаш.Республикысе спорт полат-влак.	Калык погына, спортсмен-влак учашат, куржталышташ, торштылаш,футболла модаш, тале спортсмен, физкультур туныктышым ямдылат, эн талын, писын, мардежла,сенымашыш шуаш.	Кутырымо годым кучылтмо грамматический формым пенгыдемдаш.	Кутыраш туныктым текст дене паша.
	2-шо урок .Марий кугыжаныш университет, спорт факультет. Грамматикым тунемме урок.	Иымше урокышто тунемме мут- влакым кучылташ.	Кутырымо годым йонылыш кучылтмо грамматический формым пенгыдемдаш	
	3-шо урок.В.Исаев – тале спортсмен. Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок.	Икымше урокышто тунемме мут- влакым кучылташ.Текстысе палыдыме мут-влак дене палдараш.		
10.Искусство.	1-ше урок.Искусство (сымыктыш)айдемын илышыштыже. Лексикым тунемме урок.	Ончыл радам, шенгел радам,покшел радам,кошташ йораташ, ончаш йораташ, саяйн модаш, культурым вияндаш, культур пашаен, сулло артист,кугу надырым пышташ, Искусство учреждений-влакын лумышт.	Кутырымо годым йонылыш кучылтмо грамматический формым пенгыдемдаш	
	2-шо урок. Искусство (сымыктыш)пашаен-влак.Грамматикым тунемме урок.	Тунемме мут ден муткылдыш- влак.		
	3-шо урок.Выставкыште . Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок	Текстысе палыдыме мут-влак.		3.Лаврентьев нерген биографический тест.
11.Пуртус помыжалтеш.	1-ше урок.Сад пеледме жап.Пуртус помыжалтеш. Лексикым тунемме урок.	Кече шыргыжеш, пуртус сылнештеш, пушенге лышташ нерештеш, кумылым нолташ, аралаш, сад пеледме жап, пуртус		

		помыжалтме жап, пакча сомыл, моторын кояш, пушкыдемдаш, ветеран-влак дене вашлияш, памятник(монумент) воктене пеледышым пышташ.		
	2-шо урок. 26 апрель – Талешке кече. Монологлан туныктымо урок.	Тунемме мут ден муткылдыш- влак.	Составной глагольный сказуемаян конструкцийым кучылт моштыман.	В.Акцорин «Чумбылат»
	3-шо урок. 9 Май – Сенымаш кече. . Текстым лудмо да тудын дене пашам ыштыме урок	Текстыште вашлиялтше у мут- влак.		Марий талешке-влак нерген материал.
12.Канyme жап шуэш.	1-ше урок. Июнь – шокшо кенежын туналтышыже. Лексикым да грамматикым тунемме урок.	Кенежын туналтышыже, леве йуд,кечыйолын вийже, ужал тус суретлалтеш; могай гына тус (пеледыш) уке! Сорал деч сорал. Тамле деч тамле; шочмо-кушмо вер мучко кошташ.	Кутырымо годым йонылыш кучылтмо грамматический формым пенгыдемдаш	Кенеж нерген калыкмут- влак.Н.Мухин «Кенежым».
	2-шо урок. Марий Элысе канyme вер- влак. Кутыраш туныктымо текст дене паша.		Кутырымо годым йонылыш кучылтмо грамматический формым пенгыдемдаш	